



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea
Amendamentului nr. 2 la Contractul de finanțare dintre Republica Moldova
și Banca Europeană de Investiții privind interconectarea electrică
Moldova – România, semnat la Chișinău la 20 decembrie 2017**

În temeiul art. 25 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 397-399, art. 704), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Amendamentului nr. 2 la Contractul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind interconectarea electrică Moldova – România, semnat la Chișinău la 20 decembrie 2017.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul energiei

Dorin Junghietu

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**

pentru ratificarea Amendamentului nr. 2 la Contractul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind interconectarea electrică Moldova – România, semnat la Chișinău la 20 decembrie 2017

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Amendamentul nr. 2 la Contractul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind interconectarea electrică Moldova – România, semnat la Chișinău la 20 decembrie 2017.

Art. 2. – Guvernul și alte instituții ale statului vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Amendamentului menționat.

Art. 3. – Ministerul Finanțelor va notifica Băncii Europene de Investiții ratificarea Amendamentului nominalizat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Argumentarea necesității ratificării Amendamentului nr. 2 la Contractul de finanțare între Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind interconectarea electrică Moldova – România

A. Descrierea contractului de împrumut de stat extern

Informații generale

Părțile la Amendamentul nr. 2 la Contractul de finanțare între Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind interconectarea electrică Moldova – România, semnat la 20 decembrie 2017, care se propune spre ratificare, sunt Republica Moldova și respectiv Banca Europeană de Investiții.

Amendamentul se încadrează în categoria contractelor interstatale, fiind structurat în 8 articole și are drept scop realocarea de fonduri către construcția liniei electrice aeriene 400 kV Bălți-Suceava, precum și reabilitarea unor segmente a rețelelor electrice de transport de pe teritoriul Republicii Moldova, resurse financiare care au fost anterior contractate de la Banca Europeană de Investiții în cadrul proiectului privind interconectarea electrică Moldova – România, destinate construcției stației „Back-to-Back”, constatată ca o soluție nefezabilă din punct de vedere tehnico-economic urmare sincronizării cu ENTSO-E.

Informații privind conținutul tratatului

Sursele financiare prevăzute de Amendamentul nr. 2 la Contractul de finanțare urmează a fi utilizate în scopul construcției, echipării și punerii în funcțiune a unei noi interconexiuni dintre Republica Moldova și România, și care constă într-o linie electrică aeriană (LEA) de transport energiei electrice cu tensiunea de 400 kV care va interconecta municipiul Bălți și municipiul Suceava din România (*în continuare - LEA 400 kV Bălți-Suceava*), inclusiv care va include și reconstrucția stației electrice Bălți 400 kV.

Totodată, o componentă a finanțării va fi alocată și pentru reabilitarea unor segmente a rețelelor electrice de transport a de pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv prin înlocuirea elementelor de comutație și protecție precum și a transformatoarelor din stațiile electrice.

Prin încheierea Amendamentului se intenționează realocarea sumei de 30,8 milioane Euro, ceea ce reprezintă o cofinanțare din partea Băncii Europene de Investiții în cuantum de 40% din valoarea totală a proiectului de 77,0 milioane Euro. Cealaltă parte a sumei în valoare de 30,8 milioane Euro (40%) a fost contractată prin intermediu Băncii Europene de Reconstrucție și Dezvoltare în baza Acordului de Împrumut semnat la 13 martie 2024 (ratificat prin Legea nr. 104/2024), iar suma de 15,4 milioane Euro (20%) o reprezintă componenta de grant acordată de Uniunea Europeană, prin intermediul Platformei de Investiții de Vecinătate.

În cadrul corespondenței oficiale cu Banca Europeană de Investiții, s-a convenit că realocarea fondurilor disponibile în cadrul proiectului privind interconectarea electrică Moldova – România, va fi efectuată în baza unei scrisori de realocare emisă de Banca Europeană de Investiții.

Prin urmare, dat fiind necesitatea actualizării anumitor elemente și dispoziții ale Contractului de finanțare pentru a reflecta faptul că elementul principal pentru care a fost pus la dispoziție împrumutul nu mai face parte din proiect, și anume stația back-to-back din Vulcănești cu o capacitate de până la 600 MW), precum extinderea perioadei de disponibilitate în temeiul actualului Contract de finanțare, a fost determinată necesitatea amendarea Contractului de finanțare.

În acest context, Amendamentul nr. 2 la Contractul de finanțare are drept obiect stabilirea condițiilor financiare de realocare, valorificare și rambursare a împrumutului, inclusiv conține prevederi privind moneda rambursări, data disponibilității mijloacelor financiare, responsabilitatea părților, condițiile de intrare în vigoare și de modificare a Contractului de finanțare.

Amendamentul prevede finanțarea următoarelor componente specifice a proiectului:

- Construcția liniei electrice de transport a energiei electrice de 400 kV dintre Bălți-Suceava (Republica Moldova-România);
- Construcția stației Bălți 400 kV;
- Reabilitarea rețelelor interne de transport a energiei electrice existente în Republica Moldova.
- Consultanță de sprijin pentru implementarea proiectelor și lucrări aferente de supraveghere și proiectare.

De menționat că, urmare a deciziilor Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică nr. 2 din 23 februarie 2023 și nr. 21 din 28 iulie 2023, au fost acceptate propunerile Ministerului Energiei privind redirectionarea surselor financiare, prevăzute inițial pentru construcția stației Back-to-Back, către construcția unei noi interconexiuni cu România prin intermediul LEA 400 kV Bălți-Suceava și extinderea Stației Electrice Bălți - 400 kV și către proiectul de reabilitare a rețelelor electrice existente ale ÎS „Moldelectrica”.

De menționat că, construcția LEA 400 kV Bălți-Suceava reprezintă o măsură de asigurare a îndeplinirii obiectivului nr. 2 din Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, aprobată prin [Hotărârea Guvernului nr. 202/2013](#), care prevede consolidarea rolului Republicii Moldova de culoar de tranzit al energiei electrice, prin construcția unor noi linii de interconexiune, conectarea la sistemul ENTSO-E și consolidarea rețelei interne de transport al energiei electrice, precum și reprezintă o măsură inclusă în Foaia de parcurs

pentru sectorul electroenergetic din Republica Moldova, aprobate prin [Hotărârea Guvernului nr. 409/2015](#).

În scopul interconectării asincrone ale sistemelor energetice din Republica Moldova și România, care ar fi permis Republicii Moldova accesul la piețele europene de energie electrică, și implicit majorarea gradului de fiabilitate în alimentarea cu energie electrică, în anul 2017 a fost lansat „*Proiectul interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România Faza I*”, care are drept scop finanțarea construcției Liniei Electrice Aeriene (LEA) 400 kV Vulcănești-Chișinău și a unei stații Back-to-Back în raionul Vulcănești.

În contextul evenimentelor geopolitice regionale, începând cu data de 16 martie 2022, urmare a eforturilor depuse de specialiștii ENTSO-E în comun cu operatorii sistemelor de transport al energiei electrice din Republica Moldova și Ucraina, a fost posibilă sincronizarea de avarie ale sistemelor electroenergetice ale Republicii Moldova și Ucrainei cu sistemul electroenergetic al ENTSO-E.

Drept urmare, cu suportul și finanțarea Băncii Mondiale, de către Electricity Coordinating Centre din Serbia, a fost realizat un studiu tehnic de fezabilitate cu scopul identificării/evaluării beneficiilor tehnice și economice a proiectului construcției stației Back-to-Back.

Rezultatele studiului au concluzionat ca fiind nefezabil din punct de vedere economic proiectul stației Back-to-Back, în contextul sincronizării sistemelor electroenergetice ale Republicii Moldova și Ucrainei cu sistemul electroenergetic al ENTSO-E.

Ca soluție privind creșterea nivelului de securitate în aprovizionare și totodată limitarea fluxurilor de buclă în rețelele electrice de transport, au fost identificate mai multe beneficii ale construcției unei noi linii de interconexiune și anume construcția LEA 400 kV Bălți-Suceava cu extinderea stației electrice Bălți pe partea de 400 kV, în detrimentul altor tehnologii posibile evaluate.

Este de menționat că, importanța dezvoltării proiectului liniei electrice aeriene 400 kV Bălți-Suceava a stat la baza semnării la data de 11 decembrie 2023 a unui Memorandum de Înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din Republica Moldova și România.

Suplimentar, de menționat că, realizarea proiectului Liniei electrice aeriene 400 kV Bălți-Suceava reprezintă o acțiune prioritară prevăzute de Planul de măsuri privind consolidarea independenței energetice a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 219/2025, astfel că, pentru accelerarea procesului de construcție prin facilitarea proceselor administrative, lucrările de construcție a liniei electrice aeriene (LEA) 400 kV de transport al energiei electrice Bălți-Suceava, modernizarea stației electrice Bălți

330 kV și construcția unei stații electrice noi Bălți 400 kV au fost declarate de utilitate publică de interes național.

B. Analiza de impact

Aspectul politic, cultural, social

Amendamentul nu contravine politicii interne și externe promovate de Republica Moldova. Realizarea acestui proiect investițional va contribui la consolidarea sistemului energetic european/extinderea pieței de energie europene cât și la îndeplinirea următoarelor obiective specifice ce se referă la crearea premiselor necesare dezvoltării producției de energie electrică din surse regenerabile din ambele state, prin dezvoltarea infrastructurii energetice necesare integrării energiei regenerabile în sistemele energetice naționale, extinderea pieței energiei electrice la nivelul uniunii europene (UE) și reducerea congestiilor în infrastructura energetică, printr-o flexibilitate și o sustenabilitate mai ridicată a celor două sisteme electroenergetice, cât și creșterea siguranței alimentării cu energie electrică prin creșterea interoperabilității sistemelor electroenergetice.

Aspectul economic și de mediu

Resursele financiare care urmează a fi realocate sunt destinate pentru cofinanțarea lucrărilor linii electrice aeriene de interconexiune 400 kV Bălți-Suceava, precum și reabilitarea rețelelor de transport a energiei electrice de pe teritoriul Republicii Moldova.

Toate lucrările realizate din sursele Contractului urmează a fi executate în baza studiilor de fezabilitate, care demonstrează eficiența economică a proiectelor. Este de menționat că în cadrul studiului de fezabilitate au fost identificate o multitudine de beneficii privind construcția unei noi interconexiuni cu România și în special construcția LEA 400 kV Bălți-Suceava și extinderea stației electrice Bălți 400 kV.

Printre beneficiile acestui proiect putem enumera:

- stabilizarea și îmbunătățirea interconectării sistemelor electroenergetice de furnizare și transport a energiei electrice în Europa de Sud-Est și în regiunea Mării Negre;
- integrarea rețelei din Republica Moldova în piața Uniunii Europene (UE) prin conexiuni cu rețeaua europeană ENTSO-E;
- creșterea eficienței sectorului energetic național, în principal segmentul transportului și distribuției energiei electrice;
- îmbunătățirea stabilității și fiabilității sistemului electroenergetic local și regional;
- creșterea oportunităților pentru dezvoltarea de alte surse de energie, inclusiv din surse de energie regenerabilă.

Implementarea acestui proiect va permite în prim plan creșterea unui nivel sporit de securitate energetică a țării, îndeosebi pentru regiune de Nord (care este una mai vulnerabilă în acest sens), impulsivarea dezvoltării sectoarelor economiei prin oferirea

serviciilor de alimentare cu energie electrică în condiții de fiabilitate sporită pentru toată Republica, cu respectarea unor indicatori de calitate cu caracter ascendent.

Totodată, urmare a realizării proiectului investițional se va majora gradul de flexibilitate a sistemului electroenergetic, ceea ce va permite integrarea unor capacități suplimentare de generare a energiei din surse regenerabile cu regim de funcționare intermitent.

Aspectul normativ

Amendamentul este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU, cadrul normativ existent, legislația Uniunii Europene, și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova face parte, iar încheierea acestuia nu implică modificarea legislației în vigoare.

Aspectul instituțional și organizatoric

Amendamentul reprezintă o continuitate a „*Proiectului interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România Faza I*” implementat cu suportul Instituțiilor Financiare Internaționale, care are drept scop diversificarea surselor de alimentare cu energie, îmbunătățirea securității și fiabilității sistemului de transport a energiei electrice prin intermediul interconectărilor cu România, permițând astfel crearea unui sistem transparent și competitiv pe piața energiei electrice a țării și integrarea în piața regională a energiei electrice.

Aplicarea prevederilor Amendamentul nr. 2 nu necesită întreprinderea măsurilor suplimentare privind înființarea unor instituții noi sau reorganizarea celor existente și nu va condiționa abilitarea unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi.

Aspectul financiar

În urma aprobării încheierii Amendamentului nr. 2 la Contractul de finanțare între Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind interconectarea electrică Moldova – România, aspectele financiare rămân neschimbate.

Aspectul temporar

Amendamentului nr. 2 la Contractul de finanțare va intra în vigoare la data la care Banca Europeană de Investiții va transmite Republicii Moldova notificarea privind acceptul dovezilor aferente îndeplinirii procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a Amendamentului.

După semnare, Amendamentul urmează a fi ratificat de Parlamentul Republicii Moldova, fiind aplicabilă aceeași procedură care a fost urmată pentru încheierea Contractului de finanțare supus amendării.

Având în vedere că construcția liniei electrice aeriene de interconexiune 400 kV Bălți-Suceava, extinderea stației electrice 400 kV Bălți, precum și reabilitarea rețelelor de transport a energiei electrice de pe teritoriul Republicii Moldova sunt incluse în Planul

național de dezvoltare pentru anii 2024-2026, având ca scop fortificarea și dezvoltarea sistemului electroenergetic al țării în vederea asigurării fiabile cu energie electrică a consumatorilor prin dezvoltarea infrastructurii energetice, termenul de realizare a proiectului a fost stabilit pentru trimestrul IV al anului 2027.

C. Rezultatele negocierilor

Prin Hotărârea Guvernului nr. 355/2025 a fost dispusă inițierea negocierilor și aprobarea semnării Amendamentului respectiv, din raționamentul că textul Amendamentului este unul tip (cuprinde doar informația cu privire la realocarea surselor financiare și extinderea perioadei operaționale a Contractului de finanțare) și existau suficiente temeiuri să se considere că nu va conține diferențe de fond față de versiunea finală. Negocierile s-au desfășurat în limba engleză, prin corespondență. În urma negocierilor, textul Amendamentului nu a suferit modificări de fond. Astfel, rezultatele negocierilor corespund întocmai cu mandatul și scopul negocierilor de a agreea un text care să fie acceptabil și benefic pentru ambele Părți, precum și în concordanță cu legislația acestora.

D. Analiza oportunității ratificării

Amendamentul nr. 2 la Contractul de finanțare între Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții a fost semnat cu respectarea procedurii prevăzute de Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat și a Regulamentului privind procedura de contractare și debursare a împrumuturilor de stat externe și interne, Anexa nr.7, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007.

Amendamentul nr. 2 a fost semnat prin corespondență, din partea Republicii Moldova fiind semnat în 3 exemplare în limba engleză, la 19 iunie 2025, de către Ministrul Energiei, dl Dorin JUNGHIETU, fiind împuternicit în acest sens prin Hotărârea Guvernului nr. 355/2025.

Potrivit prevederilor pct. 1.1. al Amendamentului vizat, acesta va intra în vigoare la data la care Banca Europeană de Investiții va transmite Republicii Moldova notificarea privind acceptul dovezilor aferente ratificării Amendamentului de către Parlamentul Republicii Moldova.

În concluzie, ținând cont de importanța pentru Republica Moldova a obținerii finanțării din partea partenerilor de dezvoltare în vederea realizării proiectului de infrastructură pentru majorarea gradului de interconexiune, considerăm judicioasă ratificarea Amendamentului nr. 2 la Contractul de finanțare între Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind interconectarea electrică Moldova – România.

Ministru

Dorin JUNGHIETU